

(Huis)arts-nutritionist Wilfried Staessens in Dilbeek:

"Is obesitas een ziekte? Is obesitas de schuld van de patiënt?"

"Wat mij bijzonder boeit, is te weten wat de symboliek is van de symptomen van een patiënt."

Dr. Wilfried Staessens, huisarts (al 30 jaar) en ook voorzitter van de Huisartsenvereniging Westrand (Groot-Bijgaarden, Zellik en Relegem), is als dusdanig vertegenwoordiger van de regionale huisartsen in het beleid van de polikliniek UZ Brussel in Dilbeek. Hij behaalde zijn diploma geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel in 1979. Hij wilde eigenlijk psychiater worden, maar omdat hij de kans kreeg een huisartsenpraktijk over te nemen, zag hij af van dat voornemen. "De drang naar vrijheid heeft het gehaald boven mijn academische aspiraties", zegt hij daarover, "al heb ik daarna een tijdje twijfels gehad over mijn keuze. De hulpeloosheid van mensen in depressie of iemand met ernstige psychische symptomen, krijgt mijn grootste

Wilfried Staessens zit achter een bureau dat er heel nieuw uitziet en inderdaad, zijn praktijk in Dilbeek is helemaal nieuw. Hij praat rustig en bedachtzaam en kan goed luisteren. Misschien zit het feit dat hij eigenlijk psychiater wilde worden daar voor iets tussen? Maar achter die kalmte schuilen gedrevenheid en duidelijke standpunten. Over het belang van voeding bijvoorbeeld. En over onderbetaalde huisartsen.

aandacht. In mijn studententijd waren het boek 'Wie is van hout?' van Jan Foudraïne en ook de persoon van de dichter Rutger Kopland alias de psychiater Rudy van den Hoofdakker, erg belangrijk bij mijn belangstelling naar vernieuwingen in de psychiatrie destijds.

Wat boeit hem dan zo aan die psychiatrie?

WILFRIED STAESSENS: "Wat mij bijzonder boeit, is te weten wat de symboliek is van de symptomen van een patiënt, waarom hij reageert zoals hij reageert. Ik zou mij niet kunnen vinden in een eerder technisch-

medische job, zoals chirurg, radioloog.... De zielerorselen van een patiënt interesseren mij en hoe de patiënt omgaat met de zin van het leven".

Horen we daar een filosoof aan het woord?

"Mijn hobby is filosofie studeren, ik heb samen met mijn partner Michelle een opleiding wijsbegeerte gevolgd in Nederland. Zoals Lou Marinoff het stelt in 'Plato, Not Prozac': filosofie is ook een therapeutische tool. Of lees eens het sublieme 'Moi Boudha' van José Frèches..."

'Poortwachtgeneeskunde'?

Niettemin staat dr. Staessens met beide voeten op de grond. Alhoewel hij zijn job met enthousiasme behartigt, noemt ook hij de Belgische huisarts "de slechtst betaalde van Europa".

WILFRIED STAESSENS: "In ons land moet je als huisarts 6 dagen op 7 kloppen, je moet veel meer uren presteren dan andere huisartsen in West-Europa. Er zit niets anders op dan een soort naïef gevoel van voldoening te koesteren. Het is niet te verwonderen dat er een tekort aan huisartsen ontstaat. Je moet gestoord zijn om vandaag nog huisarts te willen zijn in een situatie waar je geen loon naar werken

een kans om iets positiefs te doen in het leven van de patiënt."

Zwaarlijvigheid: alarmfase!

Dr. Wilfried Staessens behaalde ook een diploma voedingsgeneeskunde aan de medische faculteit Xavier Bichat in Parijs. Hij werkt met zijn partner Michelle in hun nieuwe praktijk in Dilbeek, met speciale aandacht voor voedingsgebonden problemen.

WILFRIED STAESSENS: "Ik denk dat alle chronische aandoeningen preventief of curatief te maken moeten hebben met een medisch doordachte voedingsinterventie. Is obesitas een ziekte of enkel de schuld van de patiënt? Hoe mensen omgaan en reageren op voeding is ons actueel onderzoeksdomein. Ieder mens reageert heel individueel op hetgeen hij dagelijks eet. We kunnen jarenlang allerlei naars voelen zonder dat we er ons bewust van zijn dat dit door bepaalde voedingsmiddelen wordt veroorzaakt. Klachten zoals chronische verstopping, overgewicht of winderigheid, kunnen te wijten zijn aan het feit dat we bepaalde voedingsmiddelen niet verdragen. Migraineaanvallen, slaapproblemen, vermoeidheid, loopneus, huidproblemen en een resem andere klachten zijn mogelijk een reactie van ons lichaam op wat we eten. We besteden in onze praktijk veel aandacht aan voedingsgedrag omdat het een belangrijke rol speelt in het globaal functioneren. Het gedrag wordt heel erg beïnvloed door emoties en emotie kan worden teruggebracht tot een samenspel van verschillende neurotransmitters in de hersenen. Deze hersenchemie kunnen we met voeding positief beïnvloeden."

Het lijkt erop dat de mensen zelf het belang van voeding onderschatten, meer nog, dat ze voedingsmiddelen zijn gaan beschouwen als zoveel andere consumptieproducten.

DR. STAESSENS: "Dat is zo. Voor de allereerste keer zal een generatie – de huidige generatie – worden geconfronteerd met een la-

gere levensverwachting dan de voorgaande en dit louter omwille van het probleem van zwaarlijvigheid. We zitten in een alarmfase. Over de gewichtsproblematiek wordt veel onzin verkocht en de patiënt stelt er zich te weinig vragen over. Daar is in de medische opleiding trouwens geen aandacht voor. Ik pleit voor de medicalisering van het probleem. Het milieu wordt 'gesacraliseerd' terwijl de voeding dat te weinig is. In Marokko kussen de berbers hun maïsbrood, het lichaam en het eten zijn er heilig. Al klinkt dat heiligend pleidooi misschien eigenaardig voor iemand die aan de VUB gestudeerd heeft..."

"Het is niet te verwonderen dat er een tekort aan huisartsen ontstaat."

Wat is naar zijn ervaring veranderd op die 30 jaar huisartsenpraktijk in Dilbeek?

WILFRIED STAESSENS: "Je groeit mee met je patiënten, je krijgt veel patiënten waarmee het klikt, je wordt samen ouder. In deze werkomgeving kan je echter toch nog huisarts zijn van verschillende generaties tegelijk. Het is een multiculturele, meertalige werk- en leefomgeving en dat maakt het afwisselend en boeiend. De patiënten zijn mondiger geworden door de talrijke media die ze kunnen consulteren en ik vind dat goed. Als huisarts tracht ik na te gaan waarom de patiënt doet wat hij doet waardoor ik hem beter kan helpen. De relatie met de tweede lijn wordt ook alsmatig beter onderbouwd, getuige de polikliniek van het UZ Brussel hier te Dilbeek, opgezet in een harmonieuze spirit met de lokale eerste lijn". (ee)